

Nyílt levél a Fővárosi Önkormányzathoz és a kerületi önkormányzatokhoz a kőolajtermékek fogyasztáscsökkentése érdekében

Tisztelt Főpolgármester Úr!
Tisztelt Főpolgármester-helyettesek!
Tisztelt Kerületi Polgármesterek!

Csatlakozva számos európai civil szervezet felhívásához¹, kérjük Önöket, hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy haladéktalanul csökkenjen Budapesten a kőolajtermékek felhasználása. Ez Budapest feladata az Európai Unióban elindított *100 klímasemleges város 2030-ra küldetés*² egyik résztvevőjeként is.

Budapest éghajlatvédelmi, illetve környezetvédelmi vállalásain túlmenően most egy újabb, rendkívül időszerű indok is van arra, hogy minden tőle telhetőt megtegyünk a fosszilis üzemanyagok fogyasztásának mielőbbi csökkentéséért. Mit érnek ugyanis azok az eurómilliók, amelyeket az EU **eddig** Ukrajna megsegítésére fordított, ha **naponta** ekkora összegeket utal Putyin olajcégeinek számlájára? Csak 2021-ben az Európai Unió országai 140 milliárd eurót fizettek az Oroszországból származó kőolajért, ami háromszor annyi, mint amennyit az orosz földgázra költöttek.

Amikor már az egész világ kezd lángokban állni a globális felmelegedés, a természetpusztítás és a háborúk miatt, messze nem elég szavakban fellépni, hanem azonnali tettekre van szükség. Mindenkinek hozzá kell járulnia a kőolaj-felhasználás visszaszorításához!

Sürgetjük, hogy a Fővárosi Önkormányzat, illetve a kerületi önkormányzatok haladéktalanul hozzák meg a következő, rövid időn belül végrehajtható, alacsony költségű intézkedéseket, összhangban a Nemzetközi Energiaügynökség³ és az Európai Bizottság⁴ ajánlásaival:

1. Folytassanak széles körű felvilágosító kampányt a kőolaj-termékek felhasználásának káros környezeti hatásairól, valamint arról, hogy minden egyes liter benzin vagy gázolaj elégetésével hozzájárulunk az Ukrajna elleni orosz agresszió folytatásához, ami az emberi áldozatokon kívül az egész világot súlyos gazdasági válsággal, az energia- és élelmiszerárak egekbe szökésével fenyeget. Tájékoztassanak arról is, miként csökkenthetik az állampolgárok és a cégek a kőolajtermék-felhasználásukat.
2. Brüsszel, Graz, Párizs és számos más európai város mintájára vezessenek be 30 km/óra sebességkorlátozást a város teljes területén (a fő közlekedési útvonalak kivételével).⁵

¹ <https://www.pine.org.pl/wp-content/uploads/2022/04/call-to-EC-for-limitation-of-oil-import-final-text-PL-and-EN-und-DE.pdf>

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_2591

³ <https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-cut-oil-use>

⁴ https://ec.europa.eu/info/news/european-commission-and-iea-outline-key-energy-saving-actions-2022-apr-21_en

⁵ https://levegomunkacsoport.blog.hu/2021/10/05/jobb_az_elet_a_30_kilometer_oras_ovezetekben

3. A forgalomcsillapítás (például a 30 km/h sebességkorlátozás) betartását egyszerű fizikai eszközök használatával is segítsék elő széles körben. (Ilyen például jelzések felfestése az aszfaltra vagy virágládák kihelyezése.)
4. Tartsanak rendszeresen autómentes vasárnapot a város egyre nagyobb részére kiterjesztve.⁶
5. A Pesti alsó rakpart Margit híd és Közraktár utca közötti szakaszát véglegesen adják át a gyalogosoknak, kerékpárosoknak, az autóforgalom kitiltásával.⁷
6. A Lánchíd felújítását követően csak a közösségi közlekedés járműveit, taxikat, megkülönböztető jelzést használó járműveket, valamint gyalogosokat és kerékpárosokat engedjenek a hídon közlekedni.
7. Gyorsítsák fel tömegközlekedési járművek forgalmi előnyben részesítését biztosító átalakításokat.
8. Fogadja el Budapest city logisztikai koncepcióját és intézkedési tervét, majd mielőbb kezdje el a megvalósítását.⁸
9. Készítsenek ütemtervet a belső égésű motoros járművek (autók, motorkerékpárok, robogók, buszok, haszongépjárművek) 2035-ig történő, fokozatos kitiltására Budapestről, rövid távú hatállyal a legszennyezőbb régi (Euro 4-nél rosszabb dízel, és Euro 3-nál rosszabb környezetvédelmi besorolású benzines) járművekre.⁹
10. Jelentősen terjesszék ki a fizető parkolást, különösen azokon a helyeken, ahol a nem P+R parkolásra szánt területeket P+R-ként használják.
11. Hozzanak létre megfelelő számban kizárólagos közautó-parkolóhelyeket.¹⁰
12. Létesítsenek telekocsis találkozó pontokat.¹¹
13. Ahol lehetséges, tiltsák meg az autóforgalmat az iskolák előtti utcaszakaszon a napi iskolakezdés idején (például 7.30 és 8.30 között). Ahol ez nem lehetséges, ezen időszak alatt az autók megállását tiltsák meg.¹²
14. Gyorsítsák fel a kerékpársávok létesítését az autós sávok helyett (a XI. kerületi Bartók Béla úton már bevált megoldás mintájára), többek között a 3-as metró felújítását követően feleslegessé váló BKK-sávok kerékpársávokká alakításával.
15. Írják elő az önkormányzati cégeknek, intézményeknek, hogy készítsenek munkahelyi közlekedési tervet.¹³

⁶ https://levegomunkacsoport.blog.hu/2017/06/29/miert_nem_kiterjedtebb_az_automentes_nap_budapesten

⁷ <https://www.levego.hu/hirek/2020/11/22-civil-szervezet-keri-a-fopolgarmestertol-a-gyalogos-es-bringabarat-pesti-also-rakpartot/>
<https://telex.hu/belfold/2020/10/21/pesti-rakpart-lezaras-gyalogos-kerekparos>

⁸ A koncepció már évekkal ezelőtt elkészült. A megvalósítás egyik fontos eleme a Belvárosban már bevált kétlépcsős kiscsomagszállítás elterjesztése más kerületekben, melyben a csomagok egy elosztó raktárba kerülnek, és onnan mikromobilitási eszközökkel -- gyalog, biciklivel, triciklivel -- továbbítják azokat a címzetthez. <https://www.youtube.com/watch?v=XPEQ-DDabIM>

⁹ Gyors eredményt lehetne elérni a belső égésű motorral hajtott robogók mielőbbi kitiltásával, https://www.levego.hu/sites/default/files/e-ketkerekuek_kormanyhatarozathoz_javaslat_2016jun22.pdf

¹⁰ <https://g7.hu/elet/20220129/szukseg-van-meg-sajat-kocsira-vagy-jarhatunk-helyette-kozautoval/>

¹¹ https://levegomunkacsoport.blog.hu/2020/02/18/van_hova_fejleszteni_a_telekocsizast

¹² <https://www.facebook.com/levego/posts/9217207201630087>

¹³ <https://www.levego.hu/tevekenysegeink/kozlekedes/munkahelyi-kozlekedes/>

16. Szervezzék át a sűrűn lakott (belső) városrészek forgalmi rendjét az átmenő forgalom kitiltásának céljával, megszüntetve az adott városnegyed utcáinak menekülőútként való használatát.

A fentiekkel kapcsolatban várjuk mielőbbi válaszukat és intézkedéseiket.

Tisztelettel:

Kiss Veronika, EcosystemEvaluation

Perger András, Greenpeace Magyarország

Lukács Máté, Járókelő Egyesület

Lukács András, Levegő Munkacsoport

Hajósy Adrienn, Nők a Balatonért Egyesület

Móra Veronika, Ökotárs Alapítvány

Marinov Péter, Újlipótváros Szuperblokk

Újszászi Györgyi, Védegylet

Árva János, Velo Budapest